

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: 351-03/21-01/2439

URBROJ: 517-05-1-1-23-15

Zagreb, 17. svibnja 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB 19370100881, na temelju članka 86. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i odredbe članka 30. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na temelju zahtjeva nositelja zahvata POŠTAK d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, OIB 23548419031, zastupanog putem opunomoćenika Dalibor Hatić iz društva OIKON d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, Zagreb, za donošenjem upute o sadržaju studije o utjecaju na okoliš vjetroelektrane VE LJUT, općina Gračac, Zadarska županija, donosi

UPUTU

**za izradu studije o utjecaju na okoliš vjetroelektrane LJUT, općina Gračac,
Zadarska županija**

- I. Studija o utjecaju na okoliš vjetroelektrane LJUT, općina Gračac, Zadarska županija, treba sadržavati poglavlja utvrđena Prilogom IV. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš.**
- II. U okviru poglavlja utvrđenih Prilogom IV. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš potrebno je pažnju posvetiti sljedećim pitanjima:**
  - II.a. Prema mišljenju Uprave za primarnu zdravstvenu zaštitu, zdravstveni turizam, lijekove i medicinske proizvode, javno zdravstvo i javnozdravstvenu zaštitu Ministarstva zdravstva (KLASA: 351-03/22-01/29; URBROJ: 534-03-3-2/10-22-2 od 5. srpnja 2022.) studija mora:**
    - osigurati da zaštita od buke bude u skladu s odredbama propisa o zaštiti od buke i propisa o najvišim dopuštenim razinama buke obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka tako da buka, koja bi potjecala od prometnica, građevinskih i industrijskih područja, obnovljivih izvora energije i ostalog, ne bi imala štetan utjecaj na zdravlje ljudi;
    - obraditi i ostale sastavnice okoliša koje utječu na zdravlje ljudi i kvalitetu okoliša.

II.b. Prema mišljenju Općine Gračac (KLASA: 351-01/22-01/5; URBROJ: 2198-31-03-22-2 od 15. lipnja 2022.) studija mora:

- detaljnije obraditi utjecaj na stanovništvo na način da se izvrši uvid u stanje aktivnosti naselja i samog stanovništva te utvrde stvarni pokazatelji stanovništva osim utvrđivanja stanja na grubim statističkim podacima;
- detaljno razraditi i opisati razine buke i utjecaj buke koje stvaraju vjetroagregati u odnosu na smjerove lokalnih vjetrova i položaj vjetroagregata u odnosu na prve stambene objekte, obzirom da se zvuk prenosi na različit način u različitim reljefnim uvjetima. Navedeno se temelji na dosadašnjim iskustvima te prigovorima lokalnih mještana na postojeće vjetroagregate VE ZD6 i vjetroelektrana proširenje ZD6 investitora Velika Popina d.o.o. i Poštak d.o.o.

II.c. Prema mišljenju Uprave za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (KLASA: 360-01/22-02/212; URBROJ: 531-06-02-03/01-22-2 od 1. srpnja 2022.) studija mora:

- utvrditi obuhvat zahvata vjetroelektrane, uključujući i pristupne puteve;
- obrazložiti priključak na elektroenergetsku mrežu HOPS-a. Ako još nije određeno rješenje priključka od strane HOPS-a, potrebno je iznijeti varijantna rješenja;
- detaljnije obraditi usklađenosti zahvata s prostornim planovima;
- provesti analizu buke što je preduvjet za određivanje mjera;
- obraditi poglavlje prijevoza dijelova VE do lokacije zbog eventualnih proširenja puteva na mogućoj trasi.

II.d. Prema mišljenju Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: 352-07/22-02/215; URBROJ: 517-10-2-2-22-2 od 19. rujna 2022.) studija mora:

- kroz poglavlje Glavne ocjene sagledati korištenje prostora (značajnost staništa) planirane vjetroelektrane za ciljne vrste, procjenu utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja s pripadajućim atributima, ocjenu kumulativnih utjecaja s izgrađenim i odobrenim zahvatima;
- ukoliko ne postoje dostatni recentni terenski podaci sukladno metodologiji i kriterijima prihvaćenim u zemljama EU prilikom izrade poglavlja Glavne ocjene potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire, koje potencijalno mogu biti utjecane zahvatom. Istraživanje ptica i izračun rizika od kolizije potrebno je napraviti sukladno priručnicima i matematičkim modelima (Scottish Natural Heritage). Istraživanje šišmiša potrebno je provesti u skladu s uputama međunarodnih publikacija (Guidelines for consideration of bat sin wind farm projects, Revision 2014., Publication Series No.6) Sporazuma o zaštiti europskih populacija šišmiša (UNEP/EUROBATS). Istraživanjima je potrebno procijeniti važnost lokacije kao staništa za lov vrste koje imaju kolonije u špiljama unutar ekološke mreže, a na koje zahvat može imati utjecaj te je osobito bitno utvrditi značaj lokacije za migraciju ciljnih vrsta šišmiša. Za sagledavanje utjecaja na velike zvijeri potrebno je koristiti Stručni priručnik za procjenu utjecaja zahvata na velike zvijeri pojedinačno te u sklopu planskih dokumenata, Verzija 1.0 - primjer vjetroelektrane (HAOP i Veterinarski fakultet, 2016.), a koji daje stručni metodološki okvir ocjeni utjecaja vjetroelektrana na velike zvijeri;
- u dijelu vezano za bioraznolikost sagledati utjecaj zahvata na strogo zaštićene vrste (biljne i životinjske) koje koriste lokaciju zahvata. Potrebno je sagledati utjecaj zahvata na mogućnost oštećivanja i uklanjanja gnijezda, nastambi ili životnih prostora za strogo zaštićene vrste faune te mogućnost stradavanja navedenih životinjskih vrsta kao i

izmjenu migracijskih puteva za pojedine životinjske vrste. Također, potrebno je sagledati utjecaj zahvata u odnosu na rijetka i/ili ugrožena staništa koja se nalaze na lokaciji zahvata. Budući da se unutar granica obuhvata zahvata nalaze speleološki objekti potrebno je utvrditi utjecaj zahvata na špiljske objekte i na faunu koja obitava u navedenim špiljskim objektima;

- kroz Studiju je potrebno sagledati utjecaj zahvata na Park prirode Velebit koji se nalazi na udaljenosti od oko 600 m od lokacije zahvata.

II.e. Prema mišljenju Uprave za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište (KLASA: 351-03/22-01/148; URBROJ: 525-06/198-22-3 od 29. studenoga 2022.) studija mora:

- sastavnicu okoliša „tlo“ u dijelu obuhvata poljoprivrednih površina obraditi kroz zaštitu poljoprivrednog zemljišta od oštećenja (degradacije, onečišćenja štetnim tvarima, premještanja tj. erozije vodom i vjetrom, iskapanja, deponiranja i nasipavanja zemljišta, te prenamjene i fragmentacije izgradnjom objekata i infrastrukture u prostoru za planirani zahvat, uvažavajući pojedinačne i komplementarne međusobne utjecaje, u odnosu na postojeće sadržaje u prostoru. Za navedene utjecaje razraditi scenarij obima utjecaja sa mjerama izbjegavanja, odnosno ublažavanja utjecaja odnosno sanacije;
- razraditi varijantna rješenja u dijelu zahvaćanja osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta;
- kroz prepoznate utjecaje u svezi prenamjene pašnjačkih površina kao i mogućnosti ispaše unutar područja zahvata dodatno obraditi utjecaje na stoku u odnosu na buku prilikom rada same vjetroelektrane, te utjecaj onečišćenja prilikom izvođenja zahvata odnosno prilikom rada same vjetroelektrane;
- shodno mogućem oštećenju tla realizacijom zahvata ili djelovanjem postojećih zahvata u sinergiji sa novim zahvaćanjem u prostoru predvidjeti program praćenja stanja tla.

II.f. Prema mišljenju Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture i medija (KLASA: 612-08/22-11/0047; URBROJ: 532-05-01-01-01/7-22-4 od 5. lipnja 2022.) studija mora sadržavati:

- poglavlje pod naslovom PODACI I OPIS LOKACIJE ZAHVATA I PODACI O OKOLIŠU treba sadržavati sljedeća potpoglavlja o kulturnoj baštini:

A.1. UVOD (informacija o predmetu SUO i opsegu konzervatorskih razmatranja)

A.1.1. METODOLOGIJA

Kulturna baština na području utjecaja zahvata obrađuje se na osnovi postojeće dokumentacije Ministarstva kulture i medija (Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, podaci o evidentiranim kulturnim dobrima i dr.), na osnovi važećih prostornih planova i izrađenih studija, na osnovi pisanih i drugih (objavljenih i neobjavljenih) izvora te terenskog obilaska, uz obveznu kartografsku obradu podataka. U studiji mora biti obrađena sva nepokretna kulturna baština u zoni utjecaja zahvata, prema vrstama i statusu zaštite (zaštićeno, preventivno zaštićeno, evidentirano).

Utjecaj predmetnog zahvata na kulturnu baštinu promatra se kao izravni i neizravni:

Izravnim utjecajem smatra se svaka fizička destrukcija objekata/lokaliteta unutar predviđene uže zone utjecaja zahvata.

Neizravnim utjecajem smatra se narušavanje integriteta pripadajućeg prostora kulturnih dobara u široj zoni utjecaja zahvata.

Na osnovi analize utjecaja predmetnog zahvata na kulturno-povijesne vrijednosti u prostoru utvrđuje se njihova ugroženost i primjenjuje se odgovarajući sustav mjera zaštite. Za sve predviđene mjere zaštite potrebno je odrediti u kojoj se fazi realizacije zahvata provode: tijekom projektiranja i pripremnih radova, tijekom izvođenja i eventualno tijekom korištenja zahvata.

A.2. POVIJESNA I KULTUROLOŠKA OBILJEŽJA PROSTORA (kratak pregled kulturno povijesnog razvitka s težištem na razdobljima/zbivanjima i sl., koja su uvjetovala nastanak kulturne baštine u prostoru).

A.2.1. ANALIZA STANJA

U popisu objekata/lokaliteta osim identifikacijskih podataka (naziv, vrijeme, smještaj i dr.) i oznaka pravog statusa (Z, P, E) treba što preciznije odrediti položaj objekta/lokaliteta u odnosu na planirani zahvat. Sve kulturno-povijesne vrijednosti na predmetnom prostoru u odnosu na planirani zahvat potrebno je prikazati na kartografskoj podlozi u mj. 1:25 000 (ili u krupnijem mjerilu). Predlaže se određivanje kartografskih oznaka za objekte/lokalitete prema prvim slovima vrste kulturnih dobara (npr. AL=arheološki lokalitet, CG = civilna građevina, itd.).

Napominje se da predmetno područje nije upisano u Registar kulturnih dobara RFI, ali s obzirom na vrlo veliku zonu zahvata mogu se očekivati arheološki (građine, gomile i dr.), kao i etnološki lokaliteti (suhozidi i lokve itd.).

B/ U poglavlje studije pod naslovom OPIS UTJECAJA ZAHVATA NA OKOLIŠ TIJEKOM GRAĐENJA I KORIŠTENJA ZAHVATA treba uvrstiti potpoglavlje pod nazivom: UTJECAJ NA KULTURNU BAŠTINU.

Prema rezultatima analiza utvrđuju se mogući utjecaji zahvata za svaku kulturno-povijesnu zonu/lokalitet/objekt pojedinačno, te se procjenjuje prihvatljivost zahvata (ili neke od predloženih varijanti). S obzirom na predmetni prostor osobitu pažnju treba posvetiti utjecaju zahvata na kulturni krajolik i vizure.

C/ U poglavlje koje obrađuje PRIJEDLOG MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA mora biti uvršteno potpoglavlje pod naslovom: MJERE ZAŠTITE KULTURNE BAŠTINE.

Mjere zaštite treba odrediti prema vrstama kulturnih dobara i utjecaju zahvata, i to za svaku zonu/objekt/lokalitet posebno, uz navođenje položaja u odnosu na zahvat.

D/ U sažetku dati kratku ocjenu cjelokupne prihvatljivosti zahvata za kulturnu baštinu, uz analizu utjecaja zahvata na pojedine vrste kulturne baštine, te je potrebno navesti mjere zaštite.

Prilikom izrade studije koja se odnosi na kulturnu baštinu potrebno je uzeti u obzir svu do sada izrađenu dokumentaciju, a valorizaciju i mjere zaštite temeljiti na propisu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te ratificiranim međunarodnim konvencijama o zaštiti arheološke baštine/ krajobraza/arhitekture.

Naglašavamo da u skladu s člankom 7. stavkom 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš ("Narodne novine", broj 61/14 i 3/17) poglavlja u studiji koja se odnose na kulturnu baštinu moraju izrađivati mjerodavni stručnjaci za to područje.

III. Tijekom izrade studije predlaže se nositelju zahvata konzultirati slijedeća tijela i osobe:

- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode;
- Ministarstvo poljoprivrede, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije;
- Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište;
- Ministarstvo zdravstva, Uprava za primarnu zdravstvenu zaštitu, zdravstveni turizam,

- lijekove i medicinske proizvode, javno zdravstvo i javnozdravstvenu zaštitu;
- Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine;
- Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Uprava za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja;
- Zadarska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove;
- Općina Gračac;
- druga tijela za koje nositelj zahvata i izrađivač tijekom izrade studije ocijeni potrebnim.

IV. Studiju mora izraditi pravna osoba koja ima odgovarajuću suglasnost Ministarstva za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno članku 40. Zakona o zaštiti okoliša.

V. Zahtjev za provedbu procjene utjecaja zahvata na okoliš podnosi se sukladno članku 80. zakona o zaštiti okoliša.

VI. Nositelj zahvata dužan je na zahtjev nadležnog tijela osigurati dopunska obrazloženja ili dopunu studije prema određenim poglavljima studije sukladno članku 30. stavku 5. uredbe.

VII. Ova uputa objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, POŠTAK d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, podnio je putem opunomoćenika Dalibor Hatić iz društva OIKON d.o.o. iz Zagreba, 27. prosinca 2021. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za donošenje upute za izradu studije o utjecaju na okoliš vjetroelektrane LJUT, općina Gračac, Zadarska županija. U prilogu zahtjeva dostavljena je stručna podloga s opisom zahvata, okoliša i učinaka te prijedloga mjera zaštite okoliša, koju je izradio ovlaštenik OIKON d.o.o. iz Zagreba u prosincu 2021. Na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 1. lipnja 2022. godine Informacija o zahtjevu za izdavanje upute o sadržaju studije utjecaja na okoliš vjetroelektrane LJUT, općina Gračac, Zadarska županija (KLASA: 351-03/21-01/2439, URBROJ: 517-05-1-1-22-2 od 28. svibnja 2022. godine) sukladno članku 28. stavku 3. Uredbe i članku 7. stavku 3. točki 1. te članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08) te je istom pozvana javnost i zainteresirana javnost da dostavi svoje mišljenje o sadržaju studije prije njezine izrade.

Ministarstvo je u postupku izdavanja upute dostavilo zahtjev za mišljenje (KLASA: 351-03/21-01/2439, URBROJ: 517-05-1-1-22-3 od 28. svibnja 2022. godine) Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište i Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede, Upravi za primarnu zdravstvenu zaštitu, zdravstveni turizam, lijekove i medicinske proizvode, javno zdravstvo i javnozdravstvenu zaštitu Ministarstva zdravstva, Upravi za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture i medija, Upravi za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja

Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije i Općini Gračac.

Tijekom informiranja Ministarstvo nije zaprimilo mišljenja, primjedbe i prijedloge javnosti i zainteresirane javnosti o sadržaju studije o utjecaju na okoliš.

Ministarstvo je temeljem članka 30. stavka 2. Uredbe prije donošenja upute o sadržaju studije o utjecaju na okoliša o rezultatima postupka zatražilo mišljenje nositelja zahvata. Ovlaštenik se nije očitovao na dostavljenu dokumentaciju.

PRILOG:

1. Mišljenja nadležnih tijela u postupku: Uprava za zaštitu prirode Ministarstva, Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište i Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede, Uprava za primarnu zdravstvenu zaštitu, zdravstveni turizam, lijekove i medicinske proizvode, javno zdravstvo i javnozdravstvenu zaštitu Ministarstva zdravstva, Uprava za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture i medija, Uprava za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije i Općina Gračac

Dostaviti:

- OIKON d.o.o., Trg senjskih uskoka 1-2, Zagreb, n/p Dalibor Hatić (**R!**, s povratnicom)